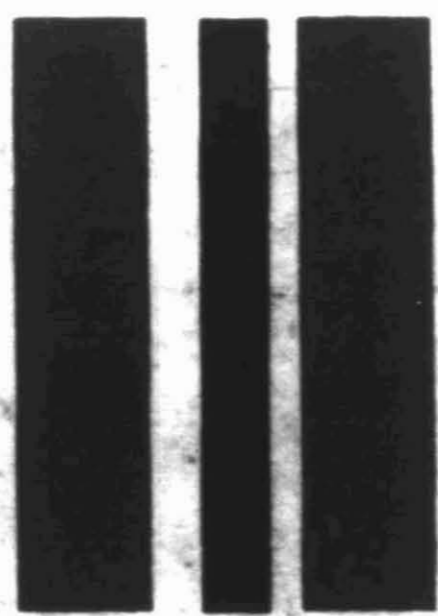

MIL.ORG.
OMRÅDE

1132

DENNE BOKEN ER IKKE TIL UTLÅN
DEN MÅ BARE STILLES TIL DISPOSISJON TIL
BRUK PÅ LESESALEN
OGSÅ DA SKAL UTLEVERING GODKJENNES AV
BIBLIOTEKSJEFEN

HS

MIL . ORG.
Område 1132

Fredrikstad Folkebibliotek

9940.53481
M637

M. J. O. R. M.
S. B. S. B. S. B.

Fredrikstad Folkebibliotek

Boken er trukket med stoff av
fallskjerm mottatt i dropp på
Trestikkmyra 26.2.45.

30282

9940.53481
7 M 637

3058

INNHOLD:

- FORORD ved Egil Blakstad
OMRÅDE 1132's HISTORIE ved Torstein Talseth
GRUPPE 6/1 ved Tor Rustad
GRUPPE 6/2 og "TOMTEGUBBEN" ved Ove Olsen
GRUPPE 6/3 ved Erling Carlsen
GRUPPE 6/4 ved Trygve Malsom
GRUPPE 6/5 ved Bernt Berntsen
GRUPPE 6/6 TRANSPORT ved Asmund Klemsdal
GRUPPE 6/7 SANITET ved Åke Gregersen
GRUPPE 6/8 SAMBAND OG ETTERRETNING ved Ingvald Tendal
GRUPPE 6/9 ved Martin Berg Kristoffersen
HAVNEGRUPPEN "POLAR BEAR" ved Erik Torgersen
FORSYNINGSGRUPPEN ved John Olavesen
SJØTRANSPORTGRUPPEN ved Berger Sørensen
"ZITA" TJENESTEN ved Sigurd Halvorsen
INDUSTRIGRUPPEN "B.ORG." ved Thorvald Bjørnstad
-

FORORD.

I denne bok er skrevet ned en beretning om område 1132's virksomhet fra starten umiddelbart etter krigens utbrudd i 1940 og til mannskapenes dimittering 15/7.1945.

Området har ansatt det for viktig å få skrevet denne beretning ned så hurtig som mulig etterat begivenhetene fant sted for at beretningen skulde bli mest mulig ~~identisk~~ autentisk.

Den er skrevet av den som selv var med. Hovedavsnittet er skrevet av Torstein Talseth, som har vært med på oppbygningen av området helt fra starten 1940. Han hadde hele den tid området var i særlig aktiv virksomhet uhindret adgang til arkivene og som adjutant og medlem av staben fulgte han begivenhetene på nært hold. Hans beretning er gjennomlest av stabemedlemmene Kr. Andersen, Ingv. Tendahl og ~~Isak-Olafsen~~ og mig selv. For de to første års vedkommende er den dessuten kontrollert av tidligere områdechef Sigurd Istre og dennes medarbeider Magne Mølviq. En får således gå ut fra at beretningen er såvidt ~~riktig~~ nøyaktig som det er mulig å få den.

Hvad de enkelte gruppers historie angår så har hver gruppechef skrevet en kort beretning om sin gruppes virksomhet, nemlig:

Gruppe 6/1:	Fredrikstad V:	Tor Rustad.
"	6/2: Glommen & Rolvsøy, samt "Tontegubben" :	Ove Olsen.
"	6/3: Onsøy:	Erling Carlsen.
"	6/4: Fredrikstad S, Borge & Torshov:	Trygve Mølson.
"	6/5: Kråkerøy:	Bernt Berntsen.
"	6/6: Transportgruppen:	Asmund Klensdahl.
"	6/7: Sanitetsgruppen:	Åke Gregertsen.

Gruppe 6/8: Samband- & Efterretningstjeneste:	Ingv. Tendahl.
" 6/9: Hvaler:	Martin Berg Kristoffersen.
P.B. 6/E " Polar Bear" :	Erik Torgersen.
Sjøtransportgruppen:	Borge Sørensen.
Forsyningstjenesten:	John Olavsen.
Industriverngruppen:	Thv. Bjørnstad.
Zite-tjenesten:	Sigurd Halvorsen.

Denne beretning om området's virksomhet er ikke beregnet på offentliggjørelse. Den er skrevet i 12 eksemplarer, som er fordelt således:

- 1) Universitetsbiblioteket.
- 2) Fredrikstad Folkebibliotek.
- 3) Hjemmefrontens historieinstitut.
- 4) Distriktschef K. Steinum.
- 5) Avsnittschef Harald Holm.
- 6) Områdechef Egil Blakstad.
- 7) Adjutant Torstein Talseth.
- 8) Stabschef Kr. Andersen.
- 9) Efterretningsschef Ingv. Tendahl.
- 10) Forsyningschef John Olavsen.
- 11) 2. stabschef O. Pedersen.
- 12) Tidl. områdechef Sigurd Istre.

Fredrikstad den 17. august 1946.

Egil Blakstad.

MIL. ORG. OMRÅDE 1132.

Mil. org. område 1132 blev fra først av bygget på idrettsforeningene i Fredrikstad og omliggende distrikter. Arbeidet begynte forsåvidt allerede høsten og vinteren 1939-40. Krigsutbruddet i september 1939 og vinterkrigen i Finland samme år åpnet folks sine for at vi nårsomhelst selv måtte regne med å bli trukket inn i krigen. Forsvarsviljen var stigende i alle lag av befolkningen, og haren og idrettsforeningene tok opp arbeidet med praktiske forsvarsøvelser, idet haren startet "Frivillig militæropplæring," og Roklubben, Ski-klubben, Skytterlaget og Miniaturskytterlaget startet "Frivillig beredskap". Begge kurs fikk stor deltagelse, spesielt blandt idrettsungdommen. Øvelsene, som bestod av våpenøvelser, øksersis, manøvrer, orienteringsløp, skiløp etc. blev fulgt med begeistring og interesse. Kursene blev brådt avbrutt av invasjonen 9. april 1940. En stor del av de ikke innkommanderte kursdeltagere meldte sig straks som frivillige og deltok sammen med sine innkommanderte kamerater i kampene rundt om i landet. Flesteparten i I.R. 1 under treningen ved Askin.

På grunn av det overraskende overfall og derav følgende desorganisering av forsvaret, mangel på utstyr og først og sist på grunn av utilstrekkelig øvelse både for offiserer og menige blev motstanden dessverre brutt så altfor fort. De fleste av mannskapene vendte hjem igjen enten direkte fra frontene, fra krigsfangenskap i Norge eller fra interneringsleirer i Sverige desillusjonerte og skuffede både over sig selv og egen innsats og over le-

delsen. I tillegg hertil måtte de så gå og se på landsforfedernes og "herrefolkets" storsnutede optræden og finne sig i påbud og forordningen av alle slag.

Efterhvert vokste hatet til undertrykkerne og ønsket om revansje frem hos de enkelte og begynte å gi sig utslag i praktiske tiltak. Venner og kamerater diskuterte tilstanden og fant ut at vel var de slått i første omgang, men kanskje det lot sig gjøre å gi "herrefolket" og deres lakeier en overraskelse i annen omgang. H.M. Kongens ranke holdning i denne tiden var av avgjørende betydning. Likeledes de norske kringkastningsutsendelser fra London.

En liten klikk Reklubb-kamerater her i byen fant også ut at her måtte noe gjøres. De møttes derfor efter forutgående samtaler og diskusjoner, til et møte hjemme hos Molvig en av de første dage i august 1940. Tilstede var: Sigurd Istre, Magne Molvig, Torstein Talseth "Arne", Tor Rustad, Adolf Ellefsen og George Mørch.

Disse besluttet å danne en sabotasje- og spionasjegruppe. Oppgavene skulde være å planlegge og utføre sabotasjehandlinger mot den tyske hær, flåte og flyvåpen, drive spionasje og samle opplysninger, tegne skisser og fotografere tyske anlegg, befestninger, transporter etc. Likeledes skulde det samles opplysninger om landsforfederne og deres virksomhet, tyskertøsene skulde registreres etc.

Istre blev den naturlige leder for gruppen og arbeidet tok til med en gang. Det blev videre besluttet å få dannet ligende grupper i de øvrige Østfoldbyer og Istre gjorde i den anledning henvendelser til

kjente innen idrettsbevegelsene i Halden og Sarpsborg og fikk arbeidet i gang.

Det første møtet blev fulgt av flere og arbeidet gikk med liv og lyst. Det blev tegnet skisser, fotografert og lagt planer for en rekke sabotasjehandling-linger såsom ødeleggelse av store tyske lagere på jern-
bahen, senkning av tysk vaktbåtflotilje stasjonert på Kråkerøy etc. Vi tok det hele som en god sport og var på det daværende tidspunkt ikke tilnærmelsesvis klar over hvilke risikoer vi løp og hvad vi kunne risikere hvis Gestapo fikk kica i oss.

Efter en kort tid blev Camille Mordt op-
tatt i gruppen.

En tid senere blev det også gjort forelø-
bige henvendelser til kjente karer innen andre idretts-
klubber, som Ingvald Tendal "Claus", Kristian Andersen
"Bjørn", John Olavesen "Finn", Juhl Holmen og flere.
Disse blev anmodet om å danne lignende grupper innen
sine klubber.

Det første alvorlige sjokket fikk vi da
Molvig omkring St. Hans 1941 blev arrestert, tatt på
fersk gjerning i ferd med å fotografere tyske artelle-
ritransporter på jernbanen. Daværende gestapochef så
meget alvorlig på saken og mente dette var en oplagt
spionasjeaffære og forberedte Molvig på dødsdom. Mol-
vigs freidighet og frekthet fornektet sig imidlertid
ikke, idet han pratet gestapochefen rundt og fikk ham
overbevist om at det bare dreide sig om en uskyldig
fotograferingshobby. "Hobbyen" kostet ham imidlertid
allikevel sammenlagt 6 mndr. på Møllergt. 19 og Grini.
Da vi allerede på dette tidspunkt takket være gode

forbindelser, klarte å holde oss å jour med forholdenes gang, kunne vi snart puste lettet igjen.

Efterhvert vokste kravet om en mere omfattende og sammensveiset organisasjon med forbindelser med andre distrikter for utveksling av opplysninger, erfaringer etc. Gemillo Mordt hadde tidligere fått forbindelse med en gruppe som drev lignende virksomhet i Oslo, og da vi fortsatt også leilighetsvis var i kontakt med gruppene i Halden og Sarpsborg, blev vårt arbeide efterhvert kjent av de rette personer. Vi var derfor meget forhøiet så vår gruppe fikk henvendelse på vegne av den norske regjering i London med anmodning om fortsatt arbeide og utvidelse av dette.

Henvendelsen kom i juni 1941 gjennom stortingsmann Alfred Grønneberg, som innkalte Sigurd Istre til en konferanse med stortingsmann Magnus Johansen. Konferansen kom i stand og Johansen meddelte Istre at myndighetene var opmerksomme på vårt arbeide og nå holdt på å organisere en motstandsorganisasjon omfattende hele landet. Organisasjonen skulde bygges opp på den måte at gode nordmenn skulde gjøre henvendelse til ca. 10 stk. av sine venner som de kunne stole fullt ut på og organisere disse i et lag. Mannskapene skulde ikke kjenne til hverandre innbyrdes, men bare være kjent av og kjenne sig lagfører. Flere lag skulde sluttet sammen til en tropp og flere tropper til en gruppe. Gruppene skulde så samles i et område med en områdechef som leder. Istre fikk i oppdrag å være områdechef for Fredrikstad-distriktet som skulde omfatte Fredrikstad V., Fredrikstad Ø, Glommen, Onsøy, Kråkerøy, Rolvsøy, halvparten av Borge og halvparten av Torsnes, samt Hvaler. Organisasjonens medlemmer skulde trenes

op i skau og mark, gis øvelse i våpenbruk etc. og var beregnet til gerilja-tropper som skulde delta i kamp-handlinger sammen med allierte tropper under en kommende invasjon. Våpen og utstyr skulde leveres oss etter - hvert fra Sverige, fra luften og fra sjøen. Invasjonen kunne ventes allerede i september samme år, altså i løpet av ca. 2-3 mndr.

Dette var en kjempeoppgave å ta fatt på og det syntes håpløst å kunne klare det på så kort tid. Istre betenkte sig inidlertid ikke et øieblikk, men tok straks mot jobben og satte igang. Han hadde i denne forbindelse etterhvert en rekke konferanser med Magnus Johansen og senere også med oberstløytnant Dannevig og mottok av denne ytterligere instruksjoner av mere militær art. Likeledes blev han satt i forbindelse med distrikts-kommandoen som hadde sitt sete i Moss.

Mil.org. Område 1132 startet således for alvor sitt arbeide sommeren 1941 med et siste møte i Roklubbens klubhus av den tidligere sabotasjegruppes medlemmer. Gruppen hadde bestått av kamerater vesentlig fra Roklubben. Man fandt inidlertid at organisasjonsarbeidet nå måtte utvides til alle idrettsforeninger og lag i området og nye henvendelser blev gjort til de grupper som allerede var dannet, samt til flesteparten av de øvrige idrettsklubber og lag. Overalt blev det satt igang hverving. På kort tid var det organisert mellom 1 000 a 1500 mann fordelt på en gruppe fra hver av de ledende idrettsforeningene.

op i skau og mark, gis øvelse i våpenbruk etc. og var beregnet til gerilja-tropper som skulde delta i kamp-handlinger sammen med allierte tropper under en kommende invasjon. Våpen og utstyr skulde leveres oss etter - hvert fra Sverige, fra luften og fra sjøen. Invasjonen kunne ventes allerede i september samme år, altså i løpet av ca. 2-3 mndr.

Dette var en kjempeoppgave å ta fatt på og det syntes håpløst å kunne klare det på så kort tid. Istre betenkte sig imidlertid ikke et øieblikk, men tok straks mot jobben og satte igang. Han hadde i denne forbindelse etterhvert en rekke konferanser med Magnus Johansen og senere også med oberstløytnant Dannevig og mottok av denne ytterligere instruksjoner av mere militær art. Likeledes blev han satt i forbindelse med distrikts-kommandoen som hadde sitt sete i Moss.

Mil.org. Område 1132 startet således for alvor sitt arbeide sommeren 1941 med et siste møte i Roklubbens klubhus av den tidligere sabotasjegruppens medlemmer. Gruppen hadde bestått av kamerater vesentlig fra Roklubben. Man fant imidlertid at organisasjonsarbeidet nå måtte utvides til alle idrettsforeninger og lag i området og nye henvendelser blev gjort til de grupper som allerede var dannet, samt til flesteparten av de øvrige idrettsklubber og lag. Overalt blev det satt igang hverving. På kort tid var det organisert mellom 1 000 a 1500 mann fordelt på en gruppe fra hver av de ledende idrettsforeningene.

LEDELSEN 1941/1942.

Områdechef:

Sigurd Istre.

Nestkommanderende:

Camillo Mordt.

Gruppeledere:

Magne Holvig.

"

Torstein Falseth.

"

Ingvald Tendal.

"

Kristian Andersen.

"

John Olavsen.

"

Ter Rustad.

"

Leif Tuman.

"

Jens O. Larsen.

"

Per Skauen.

"

Johannes Mathisen.

m.fl.

LEDELSEN 1941/1942.

Områdechef:

Sigurd Istre.

Nestkommanderende:

Camillo Nordt.

Gruppedere:

Magne Holvig.

"

Torstein Falseth.

"

Ingvald Tendal.

"

Kristian Andersen.

"

John Olavsen.

"

Tor Rustad.

"

Leif Tuman.

"

Jens O. Larsen.

"

Per Skauen.

"

Johannes Mathisen.

m.fl.

Treningen tok til og det krydde av idretts- gutter overalt i skauen, ute på orientering, små manøvrer, spionasje, skissetegning etc. Planer blev lagt for sabotasje, geriljakrig etc. Droppe-plass, samlingsplasser, forsyningslagre etc. blev tatt. Våpnene og utstyret lot imidlertid vente på sig. Den bebudede invasjon lot også vente på sig efter først å ha vært utsatt til våren 1942. Arbeidet fortsatte imidlertid videre. Utover vinteren 1941-42 blev det drevet en intens trening på ski, det blev fremvist hemmelige instruksjonsfilms fra England etc. Videre blev det på anmodning fra Distriktskommandoen under Molvigs ledelse forsommeren 1942 gått op flyktnings- og ordonansruter til Sverige og mange flyktninger blev hjulpet over.

Distriktets kortbølgesender for forbindelse med London blev flyttet til vårt område. Den blev betjent av U.K.-karen "Jakopsen" ("Hansen") og blev plassert på hytta på Slangsvold som området hadde sikret sig en tid i forveien. Viktige meldinger for videreekspeatering til London kom nå daglig fra Moss, Oslo og andre steder og blev straks levert til operatøren. Efter ca. 14 dages virksomhet begynte imidlertid tyske peilingsfly å vise stor interesse for distriktens rundt Slangsvold. Senderen var også på et tidligere tidspunkt nær blitt opdaget, idet vi for å skaffe elektrisk strøm til apparatene i hemmelighet måtte legge op elektriske ledningene natten og koble oss inn på hovedledningen. Straks efter slo lyset ned i vårt provisoriske anlegg og forårsaket strømstans i hele distriktet. Elektrikere begynte straks

å lete etter feilen. Vi fikk imidlertid fjernet innkoblingen på hovedledningen i siste liten med det resultat at elektrikerne ikke skjønnte noen verdens ting av strömstansen. På grunn av de tyske peilingsflyenes interesse og også på grunn av U.K.-karens uforsiktede omgang med bygdas folk begynte stillingen å bli iholdbar. Det blev derfor efter flere andre forsök besluttet å flytte senderen til en hytte i Engelsviken, hvor arbeidet fortsatte. U.K.-karen var imidlertid fortsatt uforsiktig i omgang med stedets folk.

På denne tid blev det på grunn av den store virksomhet i området tilsist uundgåelig at det blev en del prat om organisasjonen. Dette hadde sansynligvis resultert i en katastrofe før eller senere. Videre hendinger i forbindelse med senderen bevirket imidlertid at arbeidet helt måtte nedlegges for en tid og disse begivenheter stoppet også pratet for godt.

Freitag 24-7-1942 begynte det å lukte svidd. Distriktets representant Didrik Nilsen (Dekknavn: Berg) kom hit for å konferere med Istre. Mens han var hos ham kom det ordonans fra Moss med melding om at det var fare på ferde og Nilsen besluttet å bli i dekning her til situasjonen hadde avklart sig. U.K.-karen kom samtidig uannmeldt op fra Engelsviken og vilde på död og liv ha tillatelse og penger til en rangletur til Oslo. Dette resulterte i en voldsam trette mellem U.K.-karen og distriktets representant som tok hardt i karakteristikken av førstnevntes uforsiktigheter både ved å komme til byen og ved sin omgang med befolkningen først på Slangsvold og nå i Engelsviken. U.K.-karen blev derefter beordret tilbake til senderen. Nilsen overnattet hos Melvig og blev dagen efter flyttet til "rne". Istre reiste fredag

til hytta på Slangsvold og Melvig reiste efter på lørdag.

Søndag kom melding fra Moss om at Gestapo var på jakt efter Nilsen og at hans bror var arrestert som gissel. Det blev da ved en rekke konferanser i løpet av søndag og mandag morgen på Slangsvold, hos "Arne" og på o.r. sakfører Knut Thomes kontor for sikkerhets skyld tatt ut ny ^{Distrikts} områdechef, o.r.sakfører Didriksen jr., Sarpsborg, og ny områdechef for vårt område o.r.sakfører Knut Thorne, Fredrikstad. Likeledes blev det besluttet at Melvig mandag skulde reise til Oslo og informere ledelsen der om situasjonen og "Arne" skulde reise til senderen i Engelsviken og få ekspedert beskjed om situasjonen til London.

Uten at vi fikk beskjed om det var imidlertid U.K.-karen og sendren hans tatt allerede lørdag aften. Aksjonen blev ledet av Gestapofolk fra Victoria Terrasse, som sammen med sine hjelpere ankom i biler og omringet hytta, hvor senderen holdt til. Mishandlingene begynte med det samme og fortsatte efter at han var kjørt op til Gestapos davarende hovedkvarter i Skolegaten i Fredrikstad. Dette resulterte i at Fehmer, som kom bilende fra Oslo, fant U.K.-karen uten bevisthet, slik at fortsatte forhør foreløbig var utelukket. Fehmer var rasende herfor og beslutter sig til å ta ham med i bilen til Victoria Terrasse for å fortsette forhørene der. Dette reddet antagelig området fra å bli oprullet og ødelagt. Forskjellige forhold gjorde at forhørene først blev fortsatt søndag og Jacobsen "sprekker" så i løpet av søndag ettermiddag og aften og opgir Istre og Melvig + en hel del ledende Mil.org. karer fra andre steder. Gestapo setter sig så i bevegelse igjen mandag morgen.

Molvig og "Arne" fikk omtrent samtidig mandag morgen fra hver sin kant beskjed om Jacobsens arrestasjon og senderens endelig og satte sig straks i forbindelse med hverandre pr. telefon og senere ved en konferanse. En rekke andre konferanser blev likeledes avviklet i en fei. De påtenkte reiser til Oslo og Engelsviken bortfaldt automatisk, idet det nu var klart at det var fare på ferde for alvor. Det blev bestemt at Molvig skulde sørge for å få Didrik Nilsen avgårde og "Arne" drog til Slangsvold for å varsle Istre og sørge for at han også kom avgårde. Molvig måtte imidlertid først bortom sitt kontor for å ordne noe og kom sig da såvidt ut av døreb og fikk gjemt sig i en tilfeldig vinmonopolkø da Gestapo pludselig kom for å ta ham. Han hadde nu inter annet å gjøre enn hurtigst mulig å komme sig undan og i sikkerhet, men glemte tross dette ikke også, som lovet, å få med sig Didrik Nilsen. Istre hadde samme morgen fått beskjed om at ikke alt var som det skulde i Fredrikstad og sendte derfor en ordonans nedover for å få full klarhet i stillingen. Ved et tilfelle passerte ordonansen og "Arne" hverandre underveis uten å se hverandre, den ene på vei til byen og den andre på vei til Istre. "Arne" kom frem til Slangsvold i siste liten, idet politiet kom for å arrestere Istre 10 min. efter at han var reist nedover igjen. Istre var imidlertid da allerede gått i dekning i skauen. "Björn" fikk senere på dagen i oppdrag å sørge for også å få Istres frue og datter avgårde, idet det fryktedes for at hun viste for meget og kunne komme til å bli utsatt for press. Oppdraget blev utført i et beleilig øieblikk, mens politivakten hadde forlatt hytta for en tid. Hun og datteren kom sig

således også vekk og blev sammen med sin mann loset over Sarpsfossbroen og kom sig videre til Torsölandet. Herfra blev de kjørt ut til et avsidesliggende sted nærmere sjögrensen og blev lovet en robåt til bruk det siste stykket over til Sverige. Båten var imidlertid ikke disponibel og bud blev sendt til Fredrikstad for å få hjelp til å få fatt i en annen båt som "Björn" viste hvor lå. Han måtte derfor påta sig også denne jobben og hadde en stri törn för han efter å ha fulgt Istre og familie med öinene den siste biten over til svensk farvand, kom sig tilbake til byen. Melvig hadde også en hård törn med å få med sig Nilsen den lange og vanskelige vei gjennom skauen til svenskegrensen, idet Nilsen var litet vant med å ferdes i skauen. Han valgte, efter först å ha vært opom Slangsvold og forsikret sig om at Istre var kommet avgårde, å gå nordover et stykke, derefter östover over Glomma og passerte Tista ved Skodsberg bro og fulgte så den tidligere opgatte flyktningsrute over til Stoba Lee hvortil de kom efter en tur på 7 dage.

Spenningen var intens i den nærmeste tiden og mange gikk og talte på kneppene om de skulde dra eller ikke. Som eksempel kan nevnes at det samme mandag kveld var advisert ankomst av en ordonans fra distriktet med viktig melding. Denne kom imidlertid ikke og "Arne" som hadde i opdrag å ta imot ham fryktet för at han var arrestert og kunde derfor vente å bli opgitt som adressaten som meldingen skulde til. Heldigvis kom ordonansen dagen efter og fikk iflg. avtale ordre om å dra videre og også sette sig i forbindelse med den nye distriktschefen: Didriksen i Sarpsberg. Denne var imidlertid da allerede arrestert samme dag uten at vi viste det og ordonansen holdt på å

gå rett i løvens gap. Den nye områdechef var dermed også kommet i farsesmen og hadde samtidig mistet sin forbindelse utad, og da han var helt ny i arbeidet stod han maktesløs og ut av stand til å kunne fortsette. Heldigvis så var det ingen som mistet hode og alle blev på sin post slik at området forøvrig forblev intakt og da endelig meldingen kom om at også Molvig og Nilson var kommet vel over så begynte vi å puste en tanke friere igjen.

Efter ordre fra områdets nestkommanderende Camillo Mordt blev nu arbeidet avbrudt for en tid i påvente av at situasjonen skulde avklare sig og for å få dempet ned alt snakk som hadde versert om organisasjonen i den siste tiden.

Gruppechefene under ledelse av "Björn", "Claus", "Finn" og "Arne" holdt imidlertid kontaktene vedlike og kom av og til sammen til møter med sine troppechefer etc. og begynte etterhvert å klø i fingrene efter å ta fatt igjen. Mordt nektet imidlertid fortsatt all virksomhet og Thorne stod fremdeles uten forbindelse utad, idet han på henvendelse fra en ordonans fra Molvig i Sverige via "Arne" bare kunne gi negative svar på de forelagte spørsmål.

Tiden gikk og utover høsten og vinteren blev utålmodigheten større og større, idet det fryktes for at vi ikke vilde få bli med i slutt-opgjøret som vi stadig trodde var nær forestående. Efter møte med de andre gruppechefer hvor stemningen blev sondert, gjorde "Arne" henvendelse til Mordt om at nu måtte arbeidet settes igang igjen. Denne gikk med på sammen med "Arne" å ta en konferanse med Thorne for å få denne til å opta arbeidet som områdechef som han jo hadde blitt uttatt til tidligere og som han hadde påtatt sig.

Thorne oplyste imidlertid om at han i mellomtiden var blitt engasert i annet illegalt arbeide og derfor ikke kunne påta sig jobben.

Omtrent samtidig forsøkte lederen for en hervarende flyktningsorganisasjon å kaste sig op til leder for Mil. org. Denne var, på grunn av sin ansettelse ei et hervarende entreprenørfirma, ved enkelte leiligheter benyttet til å skaffe skisser over tyskerens anlegg på Torgauten, og hadde på denne måte fått peiling på vårt arbeide. Han innkaldte enkelte av gruppechefene til konferanser og forsøkte å pumpe disse for opplysninger om organisasjonen, under foregivende av at han stod i regelmessig forbindelse med Istre i Sverige. Hensiktene kom frem under en konferanse med "Arne", hvor han direkte fremholdt at han var uttatt til Istres etterfølger av denne og at dette var godkjent i Oslo. "Arne" æddelte at det var en annen som var uttatt til områdechef (Thorne) og at han derfor ikke kunne komme på take, med mindre han fremskaffet skriftlig bekreftelse på at det var Istres og ledelsen i Oslos uttrykkelige ønske at han skulde få jobben. Slik bekreftelse blev aldrig forevist og han blev senere på grunn av en rekke andre forhold tvangstransportert til Sverige.

"Fremkomne opplysninger etter frigjøringen viser at Istre virkelig hadde rapportert at han muligens vilde egne sig til hans etterfølger. Her, så forsåvidt blev han uretferdig behandlet av området. Forhold som Istre ikke kjente til på dette tidspunkt retfærdiggjør imidlertid allikevel tvangstransporteringen og umuliggjorde ham som områdechefaspirant.

Stemningen blandt gruppechefene var nu slik at det måtte gjøres noe med eller uten Thorne.

Mordt meddelte at han hadde mottatt beskjed om at han som officer helst skulde holde sig utenfor illegalt arbeide, da han måtte regne med å bli arrestert i nær fremtid. "Arne" gjorde ytterligere 2 a 3 henvendelser til Thorne og anmodet ham innstendig om å overta jobben som områdechef og fikk det inntrykk at han hadde lyst til å påta sig jobben og også forsøkte å komme sig løs fra sine andre oppgaver uten at dette lykkedes. Under konferansene forsøkte han å være oss behjelpelig med forslag på andre personer som chef. Henvendelsen til disse var imidlertid resultatløse, idet tilstrekkelig mot ikke var tilstede.

Efter disse forgjeves forsök valgte gruppechefene i mars 1943 på forslag av "Björn" "Finn" som områdechef og denne igjen "Björn" til sin nestkommanderende og det blev besluttet å sette igang arbeidet igjen og forsøke å få opprettet kontakt utad.

Omtrent samtidig blev "Arne" kaldt inn til konferanse med Thorne, som meddelte at det hadde lyktes for ham å komme i forbindelse med avsnittskommandoen i Sarpsborg og denne hadde utpekt "Wilhelm Svendsen" som områdechef her. "Arne" hevdet da at "Svendsen" var dårlig anskrevet på grunn av at han hadde tjent for meget på barakkebygning for tyskerne og at det hadde gått rykter om at han hadde vært medlem av N.S. Thorne hevdet at "Svendsen" var hans personlige venn og at han kunne garantere fullt ut for ham. "Arne" meddelte at gruppechefene selv hadde valgt en ny områdechef, nemlig "Finn" og anmodet om at denne måtte bli satt i forbindelse med avsnittet. Thorne lovet å ta opp spørsmålet og meddelte senere at dette var i orden og at "Svendsen" da bortfaldt som overflødig. Det blev gjort avtale om

om forbindelsen med avsnittet og møte med ordenans
blev ordnet. Arbeidet blev efter "Finns" valg
til områdechef straks satt igang igjen. Det viste
sig imidlertid nokså snart at det måtte sitte en person
i en stilling mellom "Finn" og avsnittet uten at "Finn"
eller "Björn" ante hvem dette var. Direktivene som
kom fra denne viste sig imidlertid å være gode og det
blev utrettet meget. Blandt annet blev det foretatt
en utrenskning blandt mannskapene av karer som ikke
holdt mål og organisasjonen blev redusert til ca.
800 mann. Samtidig blev gruppene som ført var basert på
de enkelte idrettsforeninger, omorganisert til spesielle
grupper for hver bydel og passende landsdel innen om-
rådet. Likeledes blev det utarbeidet et nummersystem
som sammen med den nye gruppeinndeling blev benyttet hele
tiden siden. Likeledes blev det opprettet en stab hvori bl.
a. "Claus" ^{var med} ~~blev opprettet~~ som Sambands- og etterretningschef.

Forholdet med en ukjent mann som mel-
lemledd mellom avsnittet og området blev etterhvert
nokså bråket, idet "Finn" tilsist ikke selv ante om
han var områdechef eller stabschef, og da han ved en-
kelte leiligheter opponerte mot den ukjentes bestemmel-
ser og ordres resulterte dette i at han blev satt uten-
for og "Björn" måtte overta hans jobb med Olav Pedersen
"Norre" som nestkommanderende. I mars 1944 fikk imidler-
tid historien sin oppklaring idet den ukjente innkaldte
til stabsmøte og preserterte sig som områdechef for område
1136, som det dengang het. Det viste sig at dette var "Wil-
helm Svendsen", som altså nu i ^{en} ~~lengere~~ tid hadde fun-
gert som områdechef til tross for at vi hadde fått be-
skjed om at det blev ^{ikke} bruk for ham efter at vi hadde
valgt "Finn" til områdechef i 1943, og at "Svendsen"

derfor bortfaldt og ikke vilde få noe med Mil.org
å gjøre.

Denne presentasjon virket som en bombe på "Björn", "Claus" som var tilstede på stabsmøtet, og disse innkaldte omgående et møte hvor de to nevnte samt "Finn" og "Arne" møtte. Man var her enstemmig enig om at "Svendsen" på grunn av sine forretninger med tyskerne ikke kunne presenteres for jegere og befall som områdechef, idet vi regnet med at dette vilde vekke en voldsom indignasjon og muligens kunne ødelegge organisasjonen i et avgjørende øieblikk. Det var derfor nødvendig hurtigst mulig å få "Svendsen" fjernet fra stillingen og få besatt denne med en ny mann. Da det overfor "Svendsen" vilde se ut som om vi melet vår egen kake, hvis en av de tilstedeværende var blitt utpekt som områdechef, blev forslag fremsatt om å gjøre henvendelse til Egil Blakstad. Dette blev enstemmig vedtatt og "Arne" fikk i oppdrag å gjøre henvendelsen. Forøvrig blev bestemt at "Björn" skulde gå direkte til "Svendsen" og fremlegge vårt syn på saken, meddele at vi hadde tatt ut en ny områdechef og anmode om å bli satt i forbindelse med avsnittet. Hvis "Svendsen" ikke gikk med på dette så skulde vi gjennom stortingsmann Grønneberg selv forsøke å komme i forbindelse med høiere instanser. (Thorne var på denne tid rømt til Sverige og kunne derfor ikke benyttes som forbindelsesledd). Helt saken blev besluttet fremlagt for Grønneberg som representant for landets myndigheter, før affare blev tatt og denne erklarte sig helt enig i vårt syn på saken og likeledes fremgangsmåten. Henvendelse blev gjort til Blakstad, som straks erklarte sig villig. Derefter

blev henvendelse gjort til "Svendsen". Denne nektet imidlertid å godta vår beslutning og hevdet at han var godkjent av høiere instanser og at hans forhold var gransket av disse og funnet i orden. Han nektet likeledes å sette oss i forbindelse med avsnittet. Det var derfor ingen annen råd enn å forsøke å få forbindelse gjennom Grønneberg. Denne hadde imidlertid grunnet arrestasjonen av stortingsmann Magnus Johansen mistet kontakten og kunne foreløpig ikke hjelpe oss. "Arne" gjorde da et forsøk i Sarpsborg som førte rett til målet med en gang og kom i kontakt med daværende avsnittschef og Saken blev lovet opptatt straks og svar skulle komme omgående fremla hele saken for denne. Dette lot ~~seg~~ imidlertid vente på sig og "Arne" måtte op til ytterligere 3 konferanser. Han fikk etterhvert inntrykk av at avsnittet var enig i aksjonen mot "Svendsen", men var samtidig redde for sin egen stilling. Det fremkom også at distriktet var enig i aksjonen. Saken stod imidlertid å stampe på grunn av sommel og nervøsitet fra avsnittets side inntil "Svendsen" pludselig blev arrestert. Da han jonfortsatt fungerte som områdechef fryktet vi for at dette kunne bli en katastrofe for området, men undersøkelser og konferanser med "Svendsen" i fengslet via vår gode hjelper fengselsbetjent Rustad bragte på det rene at saken var helt uskyldig og "Svendsen" regnet med å gå klar. Dette blev meddelt i avsnittet og disse besluttet nu endelig å ta affære og meddele "Svendsen", som straks efter slapp ut av fengslet igjen, at han måtte trekke sig tilbake på grunn av at han fortsatt vilde være i faresonen som følge av arrestasjonen. Dette var ikke den riktige grunn for hans avskjedigelse, men vi var nødt til å gå med på ordningen for endelig en gang å

få saken ut av verden. Samtidig blev det skiftet ny ledelse i avsnittet delvis for at "Svendson" skulde miste sine kontakter med avsnittschefen (nervøsiteten for "Svendson" var nemlig fremdeles tilstede).